

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет фізичної культури та здоров'я людини

Кафедра фізичної реабілітації, ерготерапії та домедичної допомоги

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

*Міжнародної науково-практичної
конференції*

**«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

15 лютого 2024 р.

ЧЕРНІВЦІ

Анатолій ЛЕВКОВ

к. мед. н., доцент

кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Ельвіра КУЛИК, Володимир ЮРЧЕНКО

Студенти 1 курсу спеціальності «Терапія та реабілітація»

МЕТОДИКА ВІДНОВНОГО ЛІКУВАННЯ ПРИ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК

Чого чекати від життя після ампутації? Як пройде реабілітація після протезування? На що схоже життя з очним протезом? У людей, які проходять цей шлях, завжди багато запитань. Найголовніше пам'ятати, життя після ампутації можливе. А його якість в багато чому залежить від вас.

Відразу після ампутації розпочнеться період відновлення. І головне пам'ятати, що відновлення буде складатися із двох рівнозначних частин – фізичного та емоційного.

Безумовно, навчитися ходити, повернутися до звичайних справ і роботи – важливе завдання, але відновитися психологічно – не менш важливо.

Після операції більшість пацієнтів відчувають цілу гамму важких емоцій. Найбільш розповсюдженим є відчуття горя та втрати.

Не менш впливовим можна вважати соціальний фактор. Пацієнти часто уявляють, як інші люди дивляться на їх нове тіло, і впоратися з цими думками буває досить важко. Дослідження, наприклад, життя з очним протезом показують, що більшість людей важче переживають втрату ока, чим втрату зору. Тобто втрата функції сприймається не так болісно, як зміна зовнішнього вигляду.

Ще одним фактором, який впливає на важкість переживань, може бути раптовість травми та ампутації. Людина, яка втратила кінцівку на війні, може важче переживати ситуацію, ніж людина з такою самою ампутацією, яка стала наслідками діабету.

Спектр емоцій після операції також може бути дуже різний. Від пригніченого стану і почуттів розчарування до важкої депресії й суїцидних думок.

Багато пацієнтів проходять через період заперечення, не бажають прийняти ампутацію як реальність. Вони можуть переживати наслідки посттравматичного стресового розладу, не визнають, що їх життя змінилося й часто відмовляються від допомоги. Відмовлятися від допомоги ні в якому випадку не можна.

Для людини, яка пережила такий серйозний стрес, реабілітація після ампутації починається з самого мінімуму. Важливо максимально відновити навички побутового обслуговування себе, щоб пацієнт не почував себе безпорадним і міг вести самостійне життя. Йдеться про особисту гігієну, одягання, готування, легке прибирання, прогулянки. Навіть при мінімальному втручанні (ампутації пальців) знадобиться знову звикати до нової реальності і вчитися керуватися без віддаленого елемента. А що вже говорити про більш серйозні операції, що стосуються всієї кінцівки.

Шок, страх, зневіра, депресивні думки, відчуття, що життя закінчено – постійні супутники людини, якій довелося пережити ампутацію. Він відчувається неповноцінним, тягарем, не бачить сенсу ні в чому, в деяких випадках може навіть дійти до суїцидальних нахилів. Подібний моральний настрій дуже гальмує відновлення та можливість протезування. Відсутність результату ще більше гнітить пацієнта. Вибратися з цього замкненого кола також допомагає **реабілітаційний центр після ампутації ноги або руки** пацієнта чекає робота з грамотним психологом, який допомагає повернути смак до життя і відчуття нормальності.

Прийміть той факт, що реабілітація після протезування – це командна робота. Так, ніхто не докладає більше зусиль ніж ви, і ні від кого не залежить більше, ніж від вас. Але залишатися наодинці не можна. Лікарі, терапевти, протезисти, родичі, друзі, члени груп підтримки – всі вони члени вашої команди. І ви можете впливати на склад цієї команди та на участь кожного учасника.

Намагайтеся оточити себе людьми, з якими зможете бути відвертими. Чесно розповідайте про свої почуття та очікування. Оголошуйте кожную наступну ціль вашої реабілітації. Повідомте, наприклад, що наявною ціллю є самостійне пересування по кімнаті або спуск сходами. Вони підтримають вас на кожному етапі, а також допоможуть у визначенні невеликих досяжних цілей, таких як самостійне вставання або користування ножем і виделкою, якщо це, наприклад, реабілітація після ампутації пальців рук.

Від пацієнта залежить якщо і не все, то дуже й дуже багато. Якби не хотіли підтримати пацієнта рідні й друзі, якими б професіоналами не були терапевт і протезист, тільки від його настрою залежить результат. Багаторічні дослідження показують, наприклад, що незалежно від важкості травми, сильне бажання ходити призводить до бажаного результату. Пацієнти долають будь-які фізичні труднощі, а внутрішня мотивація – найголовніший фактор успіху у реабілітації після протезування.

Список літератури

1. Підручник «Медична і соціальна реабілітація» Автор «Н.П.Яковенко, І.О.Петряшев, В.Самойленко»
2. «Реабілітація військовослужбовців в Україні» Видавництво Професіонал.